

materni. Na ta način se dobro dopolnjujejo in medsebojno lektorirajo.

Zanimiv je bil pogovor s predstavnico nemške prevajalske zadruga InTra, ki združuje kakih 20 samostojnih prevajalcev. Vežejo jih dokaj stroga pravila glede kakovosti opravljenega dela in obveznost, da vse storitve fakturirajo prek zadruga ne glede na to, ali delo dobijo iz zadruga ali pa si ga — pogosteje — najdejo sami. Zadruga za kritje režijskih stroškov obdrži 30 odstotkov honorarja. V pogovorih s samostojnimi prevajalci, ki sem jih srečala na sejmu, sem izvedela zanimiv podatek, da se srečujejo z zelo podobnimi težavami glede višine in izplačil honorarjev za prevode kot mi. Prevajalske tarife so zelo različne in odvisne od ponudbe in povpraševanja (ki se v posameznih predelih Nemčije zelo razlikuje), od težavnosti besedila in zlasti od tega, ali se prevajalcu uspe povezati neposredno z naročnikom ali pa je (v večini primerov na začetku prevajalske kariere, dokler si prevajalec ne pridobi nekega renomeja) odvisen od raznih posrednikov in prevajalskih pisarn, ki si vzamejo tudi do 100 odstotkov končne cene prevoda. Prevodi se praviloma obračunavajo po vrsticah in cene se gibljejo od 0,8 do 2,5 DEM za vrstico (50 znakov).

Zanimive so bile tudi informacije o izobraževanju prevajalcev in organiziranih prevajalskih šolah (npr. v Münchnu, Erlangenu, Londonu). Praviloma se izobraževanje za prevajalce in tolmače začne po končani gimnaziji in ob ustreznem predznanju jezika (kar pa ni vedno in povsod pogoj!) in traja večinoma 3 leta. Kon-

ča se z državnim izpitom in ne daje akademskega naslova. Šteje za višjo izobrazbo in praviloma daje naziv »diplomirani prevajalec«. Na sejmu so ponujali tudi celo vrsto možnosti za opravljanje takega izpita brez predhodnega formalnega šolanja. S takšnim izpitom si vsakdo lahko pridobi verificirano potrdilo o tem, da jezik dovolj obvlada, da lahko prevaja. Potrdilo, ki velja za Evropo, je znano pod imenom EUROCERT. Posebej za Evropo po letu 1992 so prilagojeni tudi »novi« večjezični poklici evropskih poslovnih tajnic, tolmačev in inkorespondentov ter poseben program LINGUA, ki ga je Evropska skupnost pripravila za boljše poznavanje evropskih jezikov zlasti med mladimi.

V času sejma, ki je trajal štiri dni, so bili tudi trije simpoziji in več predavanj oz. debatnih krožkov. Pretežno so bili usmerjeni v poučevanje jezikov, prevajalstvu pa sta bili namenjeni le dve temi: Izobraževanje prevajalcev in tolmačev ter Ekonomski vidiki teorije prevajanja. Kot pravijo organizatorji, je mednarodna razstava EXPOLINGUA za jezike, prevajanje in večjezično komunikacijo s svojim strokovnim programom in vsestransko informativno funkcijo poseben prispevek k popularizaciji učenja tujih jezikov in k zavesti, da je prav na tem področju mogoče odstranjevati ovire med narodi in ljudmi. In res prinaša obisk sejma in pogovor med razstavljalci in obiskovalci boljše poznavanje dosežkov in teženj na tem področju in nas prav gotovo obogati z novimi spoznanji in izkušnjami.

Deklaracija FIT o prevajalskem poklicu

(Babel št. 2, 1988, str. 115—117)

Prevajalski poklic pospešuje mednarodno komuniciranje ter prispeva k razumevanju med ljudmi z razširjanjem kulturnih vrednot, znanstvenih dosežkov in tehničnega znanja.

Zveza prevajalcev

FIT so ustanovili poklicni prevajalci in je mednarodna zveza nacionalnih društev, ki združujejo prevajalce, tolmače, terminologe pa

tudi sorodne poklicne skupine. Društva zagotavljajo spoštovanje moralnih pravic in branijo materialne interese prevajalcev ter njihov poklicni status. Zato prevajalcem toplo priporočamo, naj se vključijo v društva prevajalcev v svojih državah, če tega doslej še niso storili, oziroma naj ustanovijo društvo poklicnih prevajalcev, če ga v njihovi domovini še ni.

Specializirano izobraževanje

Prevajalski poklic zahteva visoko specializirano šolanje in izobraževanje, ki obsega veliko več kot zgolj spoznavanje tujih jezikov. Zato prevajalcem priporočamo posebno šolanje, ki je prilagojeno sodobnim komunikacijskim potrebam. Diplome, ki si jih pridobijo s takšnim šolanjem, ki jim morali priznati tako doma kot v tujini.

Nenehno izobraževanje

Dobro se zavedamo neprestanega soočanja z novimi izzivi, s katerimi se srečujemo v našem poklicu in so posledica znanstvenega in tehničnega napredka, razvoja informacijskih in komunikacijskih sistemov ter vedno večje raznolikosti kulturne izmenjave in naraščajoče vloge nacionalnih jezikov. Zato vam priporočamo, da nas podprete pri zahtevi o zagotavljanju stalnega (neprekinjenega) izobraževanja, ki ga potrebujemo vsi prevajalci.

Nove tehnologije

Prevajalci smo se razveselili možnosti, ki sta jih prinesla znanstveni in tehnični napredek, saj

so nam omogočile učinkovitejše opravljanje naših nalog. Prav zato priporočamo, naj se nove tehnologije vključi v učne načrte za šolanje prevajalcev, da bodo prispevale k večji kakovosti našega dela.

Status prevajalcev

Močno obžalujemo, ker pravni in socialni status prevajalcev doslej še ni dobil ustreznega družbenega priznanja. Zato priporočamo vsem društvom prevajalcev, naj začnejo z akcijami za izboljšanje statusa prevajalcev, kar bo koristilo tudi uporabnikom prevajalskih storitev.

Medsebojno sodelovanje

Pozdravljam prizadevanja za ozaveščanje o problemih komuniciranja v deželah v razvoju, kjer ima prevajanje še veliko večjo vlogo pri pospeševanju družbenega razvoja. Zato vsem toplo priporočamo, naj svoje profesionalne prevajalske izkušnje posredujejo tudi vsem kolegom, tako da se bodo znanstveni dosežki, tehnično znanje in kulturne vrednote razširili po vsem svetu.

Solidarnost

Pozivamo nacionalna društva prevajalcev, naj podprejo Mednarodno zvezo prevajalcev (FIT) in naj krepijo solidarnost v mednarodni skupnosti prevajalcev, tako da bi FIT — kot ugleden član UNESC-a — lahko opravljal svoje temeljno poslanstvo zagovornika interesov prevajalcev po vsem svetu.

Prevedel: A. Omerza

Novi člani društva

Zadnjikrat smo v Mostovih objavili imena novih članov Društva v številki 2/1988. Od takrat smo dobili veliko novih članov, zato v informaci-

jo objavljamo vsa imena članov, ki smo jih sprejeli od tedaj dalje.